

Asia: VN/25975/2021

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta laiksi potilasasiavastaavista ja sosiaaliasiavastaavista

Lausunnonantajan lausunto

- 1. Edistääkö hallituksen esitysluonnos nykyistä paremmin potilaan sekä sosiaalihuollon ja varhaiskasvatuksen asiakkaan oikeuksien ja oikeusturvan toteutumista?**

-

- 2. Onko potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien toiminta tarkoituksenmukaista järjestää jatkossa pääasiassa hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän järjestämänä? (2 ja 3 §)**

-

- 3. Onko potilasasiavastaavien toiminta tarkoituksenmukaista järjestää jatkossa erikseen**

- a. valtion mielisairaaloissa**
- b. Puolustusvoimien terveydenhuollossa**
- c. Vankiterveydenhuollossa**
- d. Työterveyslaitoksessa? (4 §)**

Vankiterveydenhuollon yksikön (VTH) näkemyksen mukaan erityisesti valtion mielisairaaloiden ja Vankiterveydenhuollon potilasasiavastaavien tehtävät voisi olla tarkoituksenmukaista yhdistää. Yhdistämisellä turvattaisiin riittävä osaaminen ja resursointi esimerkiksi kokoaikaisiin potilasasiavastaaviin olisi mahdollista. VTH toimii kaikissa Suomen vankiloissa ja siten toimipisteet on hajautettu valtakunnallisesti. VTH:n toimintaan liittyy erityispiirteitä, jotka edellyttävät myös potilasasiavastaavalta perehtyneisyyttä. Mikäli toiminnan järjestävät hyvinvointialueet toiminta-alueillaan, riittävää erityisosaamista voi olla vaikea turvata. Tällöin järkevintä olisi se, että yksi hyvinvointialue/HUS-yhtymä järjestäisi keskitetysti VTH:n potilasasiavastaavapalvelut valtakunnallisesti.

4. Ovatko potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien riittävyttä ja vastuuhenkilön nimeämistä koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia? (2 § 4 momentti, 4 § 4 momentti)

-

5. Turvaako esitys riittävästi potilasasiavastaavien ja sosiaaliasiavastaavien riippumattomuuden ja puolueettomuuden? (2 § 3 momentti, 4 § 3 momentti, 5 §)

-

6. Onko potilasasiavastaavan, sosiaaliasiavastaavan ja vastuuhenkilön kelpoisuutta koskeva säännös tarkoituksenmukainen? (6 §)

Henkilöstön saatavuus on vaikeutunut merkittävästi monilla aloilla. Kelpoisuusvaatimusten osalta tulee harkita tarkoin sen vaikutus toiminnan toteuttamismahdollisuuksiin. Koulutusvaatimusten kiristämällä on myös taloudellinen vaikutus henkilöstökustannusten lisääntyessä. Tähän tulee osoittaa riittävä rahoitus.

7. Onko esityksessä huomioitu asianmukaisesti asiakkaiden kielelliset oikeudet? (7 §)

-

8. Onko potilasasiavastaavan, sosiaaliasiavastaavan ja vastuuhenkilön tehtävät määritelty tarkoituksenmukaisesti? (8 §)

-

9. Ovatko rekisterinpitoa ja henkilötietojen käsittelyä koskevat säännökset asianmukaiset ja tarkoituksenmukaiset? (9 – 12 §)

Esityksessä muutostöiden arvioidaan olevan hyvin edulliset, kustannusvaikutuksista todetaan seuraavasti:

”Myös valtion viranomaisille (Puolustusvoimat, Vankiterveydenhuollon yksikkö, valtion mielisairaalat) ja Työterveyslaitokselle aiheutuisi tietojärjestelmien hankintakustannuksia arviolta noin 10 000 euroa/viranomainen tai laitos. Vuosittaiset ylläpitokustannukset olisivat arvioiden mukaan sama noin 1 200 euroa/vuosi kullekin viranomaiselle tai laitokselle.”

Kustannukset tietojärjestelmien hankinnoista ovat todennäköisesti merkittävästi esitystä suuremmat. Sekä hankintaan että vuosittaisiin ylläpitokustannuksiin tulee osoittaa riittävä lisämääräraha.

10. Ovatko potilasasiavastaava ja sosiaaliasiavastaava –nimikkeet sopivat potilasasiamiesten ja sosiaaliasiamiesten uusiksi nimikkeiksi?

-

11. Vapaamuotoiset huomiot

-

Korkeamäki Jussi